

Frihed og tryghed i fællesskab

KØBENHAVNERLIV

VALGPROGRAM 2017

SOCIALDEMOKRATIET I KØBENHAVN

VALGPROGRAM- UDVALGET

Susan Hedlund

Formand for udvalget og politisk
ordfører for S i København

Lars Weiss

Gruppeformand for S i København

Jan Salling

Formand for S i København

Ann Urbrand

Næstformand for S i København

HER ER FOR KØ

Socialdemokratiet i København har brugt flere måneder på en stor politisk samtale rundt omkring i byen. Valgprogrammet her er produktet af de mange politiske diskussioner og processer, der i stor skala og med højt engagement er foregået blandt partiets medlemmer i byen. Vi er stolte af den proces. Derfor tak til alle jer der har bidraget med gode idéer og skarpe observationer. Der er ingen tvivl om, at det her for os er den helt rigtige måde at udvikle et valgprogram på; en fælles plan for København udviklet over et halvt år med medlemsmøder overalt i København med engagerede socialdemokrater.

Vi socialdemokrater tænker i helheder. Det har været meget tydeligt, når vi har læst de forslag til valgprogrammet, vi har modtaget fra medlemmerne. Det er socialdemokrater med visioner og ambitioner for, hvordan vi gør København endnu bedre for alle. Idéer og løsninger fra gode socialdemokratiske københavnere med en hverdag i København, som kender den konkrete virkelighed, forslagene udvikles til. Det har været en utrolig stor fornøjelse at skrive et valgprogram, der bygger på gennemtænkte løsninger med lige dele jordforbindelse og højt til loftet.

Politik handler for os om at skabe så gode forhold for mennesker som overhovedet muligt. Det betyder, at vi altid tager udgangspunkt i borgerens liv. Det er københavnere - høj som lav - der er i centrum, når vi udvikler politik. Det vil

VORES PLAN BENHAVN

du kunne se hele vejen igennem valgprogrammet. Også i den måde valgprogrammet er opbygget på.

Livet i København foregår i flere faser fra barndom, ungdom, voksenliv og seniorliv. I alle disse faser har vi brug for et sted at bo, et attraktivt byrum, at kunne komme omkring i byen og at kunne bevæge os effektivt fra A til B. Vi har brug for et velfungerende lokaldemokrati, hvor eksempelvis sundheds- og ældreområdet spiller sammen for at skabe de bedste løsninger for borgerne. Vi har brug for en levende by med stærke kultur-, forenings- og idrætstilbud. Og vi har brug for at kunne drive forretninger og leve et rigt arbejdsliv i København. Det er de områder, valgprogrammet er bygget op omkring.

Fælles for disse områder er naturligvis de socialdemokratiske værdier om frihed, lighed og fællesskab. De indgår som integrerede dele af valgprogrammet, og derfor vil du eksempelvis ikke finde et særskilt afsnit om integration, køn, mangfoldighed og tilgængelighed, da vi mener, at det skal afspejle sig i vores politiske arbejde for at opnå målet om lighed. Vi laver ikke politik for dem med rødt hår, dem med briller og så videre. Vi udvikler politik ud fra vores holdninger og værdier.

Derfor har vi valgt at fremhæve værdierne med tre gennemgående bånd igennem hele valgprogrammet. Den røde tråd er alt det, som handler om solidaritet, social retfærdighed og tryghed. Den lige linje handler om ligestilling mellem kønnene men også i forhold til alder, etnicitet med mere, mens den grønne linje handler om at værne om vores miljø, klima og københavnernes sundhed.

God læselyst.

På vegne af Socialdemokratiet i København

Jan Salling, formand; **Ann Urbrand**, næstformand, **Lars Weiss**, gruppeformand og **Susan Hedlund**, politisk ordfører og formand for valgprogramudvalget.

DET BEGYNDER MED TRYGHED

Valgprogrammet er blevet til i en proces over et halvt år, som har involveret flere hundrede medlemmer. Det har været et lærerigt og inspirerende forløb, hvor vi sammen har udviklet gode idéer og løsninger til vores by. Det har været fantastisk at opleve det socialdemokratiske engagement, som findes her i vores by.

Viljen til at gøre det endnu bedre og få alle med er tydelig. Det hænger også sammen med, at vi lever i et samfund, hvor udviklingen går stærkt, og man nogle gange kan blive hægtet lidt af. Her har man brug for et stærkt fællesskab, der kan levere holdbare løsninger, så man kan blive hægtet på igen. Og her nytter det jo ikke noget, at vi har en borgerlig regering, som sparker nedad og lægger barrierer i vejen for, at mennesker kan komme op. Som skærer store huller i vores sikkerhedsnet og undergraver den danske model, som har sikret fremgang og velstand for alle dele af samfundet.

Vi vil en anden vej. En vej der leder til et samfund karakteriseret af tryghed. Hvor vi har tillid til hinanden og kan stole på, at vi bliver grebet, hvis vi falder. Hvor vi får den nødvendige hjælp og støtte til at komme op igen. Hvor livet ikke lægges i ruiner, hvis vi bliver syge eller mister vores arbejde. Hvor social mobilitet er en selvfølgelighed og ikke et privilegium for en lille gruppe særligt talentfulde. Overskriften for valgprogrammet er tryghed. Hvorfor vil vi gerne forklare lidt dybere...

Tryghed er en forudsætning for sund vækst

Kender du den knugende fornemmelse i maven? Når du går på en mørk vej og hører skridt bag dig? Når du ligger vågen, mens tankerne kredser om den afskedigelsesrunde, der er bebudet i næste uge? Eller dit barn er syg på 3. dag, og du er uden pasningsmuligheder.

Uanset hvorfra så kender vi den allesammen. Uroen i kroppen og tanker der kredser i ring. Knuden i maven der som et sort hul opsluger det overskud og den energi,

der skulle være gået til så meget andet. Til at finde et arbejde. Blive rask. Være innovativ. Skabe sig et godt liv.

Den eneste måde at undgå knuden i maven på er tryghed. Det er den tryghed, vi skaber, når fællesskabet fungerer. På vejene, i byens natteliv, i vores alderdom, når vi bliver syge, når vi afleverer vores børn i institution, eller som ung er på vej frem i livet med skole, uddannelse og læreplads.

Fællesskabet er både tryghed og opdrift

Vores velfærdssamfund bliver tit beskrevet som et sikkerhedsnet. Det som griber os, når maskerne ikke er for store. Det net, vi holder udspændt under hinanden, skal have god affjedring, så vi mærker opdrift til at rejse os igen, hvis vi er faldet. Det er, når vi mærker trygheden, at vi rejser os. Tryghed giver overskud. Og mod!

At tryghed giver overskud er videnskabeligt bevist. Når vi føler os trygge på gaderne, i trafikken, på arbejdsmarkedet og i livet, så har vi overskud til alt det andet. Til at finde et arbejde, være nærværende forældre, innovative studerende, et glad barn, målrettet iværksætter, omsorgsfuld SOSU og alt det andet som gør livet og byen fantastisk. Vi socialdemokrater tror ikke på, at kunstnere laver bedre kunst, når de sulter, eller at arbejdsløse bliver mere motiverede for at søge job, når pungen er tom. Vi tror på, at tryghed og værdighed er det bedste udgangspunkt for, at mennesker kan realisere deres potentiale.

Vores mål er tryghed. Man skal kunne regne med fællesskabet. Det gælder for borgere såvel som virksomheder. Når kommunen har givet tilladelse til noget, så holder det. Uanset om det er byggeri eller renovering af folkeskoler. Vi holder ord overfor hinanden og fællesskabet. Det er tryghed. Og det er gennem fællesskabet og et velfungerende velfærdssamfund, at vi skaber lige muligheder for alle i samfundet.

KOLOFON

Udgivet af:

Socialdemokraterne i København - SIK
Svend Aukens Plads 11a
2300 København S

Ansvarshavende redaktør:

Jan Salling Kristensen, formand for SIK
T: 27 22 09 52
M: jan_salling@hotmail.com

Redaktion og layout:

Anne-Kathrine Landholt
M: ak@8element.dk

Trykt af:

HK Hovedstaden

Indholdsoversigt

Forord: Her er vores plan for København	2
Indledning: Det begynder med tryghed	4
Barndom og ungdom i byen	8
Storbykultur	12
Lokaldemokrati	15
Københavnerboliger	16
Trafik i byen	20
Byrum	23
Sundhed og sociale indsatser	25
Københavnsk arbejdsliv	28
Seniorliv i byen	33

Barndom og ungdom i byen

- En god start på livet

Vi skal tage hånd om børn og unge, som har det svært. Det er en socialdemokratisk kerneværdi, at vi hjælper og løfter dem, som har brug for det. Det er med til at sikre social mobilitet, og det forebygger desuden fremtidige sociale udgifter. Alle skal have gode forudsætninger for et godt liv. Vi skal være skarpe til at identificere udsatte børn og sætte tidligt ind, hvor der er behov for det. Vi vil bryde mønstre - ikke blot skabe mønsterbrydere.

Gode institutioner og skoler er en vigtig forudsætning for en god barn- og ungdom. Det er i denne periode af livet, at vi danner fundamentet for det menneske, vi bliver som voksne. Derfor skal vi skabe optimale rammer, som kan understøtte børn og unges forskellige behov. Som forælder skal man føle sig tryk ved at aflevere sit barn i institution eller skole, og som ung skal man have gode muligheder for at dyrke sine fritidsinteresser.

Vi tror på, at uddannelse gør folk bedre til det, de laver. Derfor tror vi selvfølgelig også på, at uddannede lærere og pædagoger er bedre til at udvikle og uddanne byens børn. Derfor vil vi arbejde for at hæve andelen af uddannet personale i vores daginstitutioner, dagpleje og skoler.

Alle børn skal indskrives i et pasningstilbud

I Socialdemokratiet mener vi, at alle børn som udgangspunkt skal have

glæde af et pasningstilbud. Mere end 2.000 københavnske børn bliver imidlertid passet hjemme, indtil de begynder i skole. Over 700 af dem kommer fra socialt udsatte familier, og de får ikke altid den sproglige og sociale stimulering, de har brug for derhjemme. Det gør deres skolestart svær og øger samtidig risikoen for negativ social arv.

Sundhedsplejen er ofte den første person, som besøger nye familier, som har fået børn. Derfor skal vi i langt højere grad bruge sundhedsplejersken til at snakke med familierne om vuggestuen. Vi vil samtidig arbejde for at indføre automatisk opskrivning til et pasningstilbud. Det skal dog stadig være et tilbud, og ønsker man alligevel at holde børnene hjemme eller at vælge et andet pasningstilbud af høj kvalitet, så kan det ændres ved, at forældrene aktivt ytrer deres ønske.

Mangfoldige pasningstilbud

I Socialdemokratiet mener vi, at det er vigtigt, at alle københavnske børn kommer godt fra start i livet. Både dansk og international forskning peger endvidere på, at de første år af børns liv er helt afgørende for, hvordan de klarer sig videre i livet.

Derfor vil vi arbejde for, at de kommunale pasningstilbud er af høj kvalitet. Her er det pædagogiske personale én af de allervigtigste faktorer. I Socialdemokratiet vil

vi derfor arbejde for, at en større andel af det ansatte pædagogiske personale i de kommunale pasningstilbud skal være uddannede pædagoger. Derudover vil vi arbejde for, at det pædagogiske personale og ledelse løbende får opdateret og fornyet deres kompetencer ved kontinuerlig efter- og videreuddannelse, så de har redskaberne og den nyeste viden til at skabe pasningstilbud af høj kvalitet.

Vi bakker vi op om mangfoldige pasningstilbud. Børn har forskellige behov, som bedst understøttes af forskellige pasningstilbud. Et godt eksempel er dagplejen, hvor nogle børn har stor gavn af at være en del af en mindre børnegruppe. Vi mener derfor, at det er vigtigt at arbejde for evt. nye, alternative pasningstilbud, som kan understøtte børn med særlige behov og give dem bedre muligheder. Alle børn skal have en god start. Det giver tryghed både for dem og deres forældre.

Mange børn har gavn af at være ude i naturen, og hver dag kører skov- og udflytterbørnehaver i busser ud af byen og tilbage igen. Vi vil arbejde for at minimere de timer, børnene bruger på transport. Dette vil vi gøre ved at gøre det lettere og mere attraktivt for børnehaverne at bruge de fremragende naturområder, vi har indenfor kommunegrænsen såsom Sydhavnstippen, Amager Fælled og Utterslev Mose.

En folkeskole med gode rammer og høj faglighed

Vi har i mange år gjort en stor indsats for at skabe en bedre folkeskole. De sidste 10 år er der sket et kæmpe løft, og folkeskolerne skal fortsat udvikles og løbende moderniseres, så flere forældre vælger den lokale folkeskole. I denne valgperiode har vi især prioriteret at skabe ordentlige fysiske rammer om vores børns skolegang og har et mål om at få afsat penge til at totalrenovere alle Københavns folkeskoler inden dette kommunalvalg.

I de kommende år skal der bygges flere skoler, så vi kan følge med befolkningsudviklingen. De nye folkeskoler skal bygges med fokus på, at faciliteterne kan bruges til idræt, kultur og undervisning - også udenfor skoletiden. Vi har afsat

midler til at rive Hyltebjerg skole ned og bygge en helt ny skole, som lægges sammen med Vanløse skole til en syvsporet madskole.

Der planlægges også en ny folkeskole i Kødbyen, og flere andre skoler vil komme til i de kommende år. Det er vigtigt med gode idrætsfaciliteter, der ikke alene giver børnene mere lyst til leg og idræt men også bliver et aktiv for lokalområdet.

Den nye reform giver mulighed for samskabelse mellem foreningslivet, kulturlivet og erhvervslivet, som skal bidrage til en bedre folkeskole. Skolerne skal arbejde med inklusion, hvor der samtidig skal være plads til specialklasser. Det er nødvendigt for, at folkeskolen kan imødekomme børnenes behov og understøtte deres trivsel. Mulighederne i den nye reform skal bruges til at skabe gladere og dygtigere

børn med fokus på både indhold, trivsel og faglige resultater. Og med fokus på at faglighed ikke kun er boglig faglighed men også fysisk aktivitet, kreative fag og dannelse.

Trivsel for elever og lærere skal fortsat være et afgørende parameter i vores vurderinger af skolerne. God trivsel for børn og unge afhænger også af, at lærerne trives. Lærerne trives bedst, når der er ordentlig ledelse. Derfor skal der være fokus på god ledelse i folkeskolen.

Folkeskolen skal være så god, at alle forældre trygt kan vælge den til deres børn. Ikke fordi det er folkeskolen, men fordi det er den bedste skole i deres område. Det sikrer vi ved at udvikle de ting, som folkeskolen er allerbedst til. At have fokus på en folkeskole, som både giver børn og unge de faglige kom-

petencer, de får brug senere i livet men også i høj grad skaber hele og dannede unge mennesker.

Vi skal have en folkeskole, som løfter de svageste elever og udfordrer de stærkeste til at blive endnu bedre. Hvad enten vi renoverer skoler eller bygger nye skoler, så skal vi sørge for, at bygningerne og de fysiske rammer er af høj kvalitet, så man er stolt af sin skole, og at alle andre kan se, at vi prioriterer vores skoler.

En blandet folkeskole

De seneste år har vi set flere københavnske folkeskoler udvikle sig fra skoler, få ønskede at få deres børn ind på, til at være populære skoler hvor næsten alle i distriktet ønsker at få deres børn ind på. De skoler er blevet benævnt som turn-around skoler, fordi de er vendt 180 grader på kort tid. Det er sket gennem en målrettet indsats, nye skoledistrikter og midler til konkrete tiltag. I stedet for at køre vores elever rundt i bus, så skal vi sørge for, at alle skoler har en blandet elevsammensætning, og vi skal skabe flere turn-around skoler, fordi det er bedre for både skolen og børnene. Det kan dog visse steder være nødvendigt at holde fast i Københavnermodellen, hvor der reserveres pladser til sprogligt udfordrede elever på sprogligt stærke skoler.

Privatskoler skal tage socialt ansvar

I Socialdemokratiet mener vi, at privatskoler skal tage socialt ansvar. Derfor vil vi stille krav om, at privatskolerne skal modtage børn fra udsatte familier. Vi vil landspolitisk arbejde for, at privatskolernes offentlige støtte betinges af, at de tager et socialt ansvar og bidrager til den blandede skole, vi ønsker. Omvendt skal både privat- og folkeskoler stille krav til forældre og børn om at deltage i skoleaktiviteter og skolemøder. Vi mener, at forældre og børns engagement i skolerne er essentielt for at skabe en god skole. Selvom skolerne er private, så er det kommunen, der fører tilsyn med skolerne. Vi skal

styrke tilsynet med privatskolerne, så vi er sikre på, at alle skoler lærer deres elever, det de skal.

En tidlig indsats

Vi skal skabe et stærkt fundament for børn og unge, som alle skal have de bedste muligheder i livet. Vi ved, at jo tidligere vi sætter ind, jo større et udbytte får børnene af indsatsen. Derfor vil vi sikre, at familier allerede inden fødslen får besøg af en sundhedsplejerske, som skal være med til at identificere udsatte børn og afhjælpe udfordringer - inden de bliver til problemer.

Der skal samtidig være fokus på at forbedre børns sundhed. I nogle familier skal der være et kontinuerligt forløb frem mod sundhedsarbejdet i skolerne.

Vi vil fortsat arbejde med sociale normeringer, hvor institutioner med udsatte børn har flere pædagoger per barn. Det er nødvendigt for at sikre trivslen for alle børn i institution og skabe tryghed i forhold til, at alle børn får en god start på livet i Københavns institutioner.

Nye mødesteder for unge

København skal have attraktive fritidstilbud og mødesteder til byens unge. Socialdemokratiet vil forbedre mulighederne for unge til at mødes på tværs af social baggrund i tilbud båret af interessefællesskaber og udviklingsperspektiv. Med "Ungdommens Demokratihus" har vi taget hul på dette. Tilbud til unge bør i højere grad tænkes på tværs af de traditionelle forvaltningsgrænser og -aldersgrænser. Lignende tilbud, hvor unge samles om en særlig interesse, udvikles sammen med byens unge, frivillige foreninger, ungdomsskoler mm.

Byens tilbud skal være med til at løfte socialt udsatte unge og give dem bedre forudsætninger for deres voksenliv. Det er vores ambition at bryde sociale mønstre - ikke blot skabe mønsterbrydere. Vi har en vision om et samfund, hvor social mobilitet er en selvfølge - ikke et særsyn. Det vil nogen måske kalde utopi, og det er måske heller ikke

muligt at skabe det "perfekte" mønsterfri samfund. Sikkert er det i hvert fald, at vi ikke kommer nogen vegne, hvis ikke vi forsøger. Derfor vil vi gå nye veje for at vi i samarbejde med civilsamfundet skaber et helhedstilbud til unge, som favner og samler unge fra forskellige sociale baggrunde.

Hjælp til udsatte unge

Alt for mange unge er ensomme, og vi er ikke gode nok til at hjælpe børn og unge, som er psykisk sårbare. Derfor skal vi have et tættere samarbejde med frivillige organisationer, der arbejder med psykisk sårbare unge. Vi skal også blive bedre til at spotte ensomhed blandt unge i skolen og daginstitutionerne, så vi kan modvirke ensomhed blandt unge i byen.

Vi mener, at børn kan få stor glæde af at være en del af foreningslivet. Det er sundt at være en del af et fællesskab, og det giver børnene sociale kompetencer, de kan bruge hele livet. Derfor vil vi arbejde for faste bevillinger til initiativer, der bygger bro mellem udsatte familier og foreningslivet gerne byggende på erfaringerne fra eksempelvis Sociale Partnerskaber eller Fritids guiderne.

Ordentlig mad til byens børn og unge

Alle ved, at det er umuligt at lære ordentligt på tom mave, ligesom dårlige madvaner følger med fra barndommen og ungdommen ind i voksenlivet. Dertil kommer, at madpakken sandsynligvis er en af de stærkeste klassemarkører, der findes. Derfor skal vi arbejde for at demokratisere mad og spisning i vores institutioner og skoler, så alle børn og unge har adgang til gode, sunde og interessante madoplevelser hver dag.

Vi arbejder for, at der etableres flere madskoler i byen, da det er den løsning, som sikrer god mad til flest elever. Ligesom vi arbejder for, at alle nye skoler etableres som madskoler, medmindre der er særlige forhold, der gør sig gældende.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil arbejde for, at alle daginstitutioner og skoler bliver grønnere gennem energirenoveringer og inddragelse af tekniske ejendomsledere og gårdmænd i miljøbesparende tiltag
- Vi vil arbejde videre med, at maden, der serveres i skoler og daginstitutioner, er økologisk

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil bryde mønstre - ikke blot skabe mønsterbrydere med målrettet støtte til udsatte børn og unge
- Vi vil arbejde for, at alle børn automatisk indskrives i pasningstilbud
- Vi vil arbejde for inklusion i folkeskolen, der ikke udelukker specialklasser, hvor det er bedst for børnene
- Vi vil stille krav til privatskolerne om at tage socialt ansvar og modtage børn fra udsatte familier
- Vi vil med sociale normeringer sikre flere varme hænder til institutioner med børn fra udsatte familier
- Vi vil sætte tidligt ind og være skarpe til at identificere udsatte børn
- Vi vil arbejde for nye tilbud til unge som nedbryder de traditionelle forvaltningsgrænser
- Vi vil arbejde for initiativer, der styrker lige adgang til foreningslivet for alle
- Vi vil arbejde for flere uddannede pædagoger og lærere i vores daginstitutioner og skoler
- Vi vil arbejde for at, alle folkeskoler i byen bliver forældrenes foretrukne - fordi de også er de bedste
- Vi vil arbejde for, at alle børn og unge får ordentlig mad hver dag

DEN LIGE LINJE

- Vi bakker op om mangfoldige pasningstilbud
- Vi vil skabe gode fritidstilbud for unge, hvor de kan dyrke deres interesser

Den Kongelige Sommerballet. Foto: Ulrik Jantzen

STORBYKULTUR

- For alle og i fællesskab

Socialdemokratiet vil sikre københavnere et levende kultur- og fritidsliv, der både er i tråd med partiets historiske grundlag, de nye muligheder og den særlige storbykultur.

Kulturpolitik er socialdemokratisk DNA

Den aktive kulturpolitik er et socialdemokratisk projekt, der blev iværksat som et led i opbygningen af velfærdsstaten. Den første kulturminister var det socialdemokratiske koryfæ, Julius Bomholt, der tilstræbte en lige adgang til kulturen, oplysningen og dannelsen.

Arbejderbevægelsen har været aktiv i opbygningen af sportsklubber, oplysningsforbund og spejderbevægelsen. Det ligger i det socialdemokratiske DNA at sikre gode muligheder for at udfolde sig i fritiden.

Det er i kultur- og foreningslivet, at vi mødes på tværs af de skillelinjer, der eksisterer i samfundet. Det skaber sammenhængskraft.

Storbykultur med kant

Den københavnske storbykultur har skabt grundlaget for byens succes: De seneste år er København adskillige gange kåret som den bedste by at leve i – og her fremhæves ofte byens hippe og rekreative områder. Det giver liv til byen og gør den attraktiv for tilflyttere og turister.

København har haft en succesfuld omdannelse fra industriby til moderne storby, hvor områder, som før var benyttet til industri, har fået nyt liv. Kødbyen er centrum for kreative madiværksættere. Havnen er blevet et rekreativt åndehul, hvor det er muligt at bade. Selv byens

gamle telefonkiosker udnyttes som fx kaffetårn. Den positive udvikling skal Socialdemokratiet understøtte.

Der er mange borgere, iværksættere og entreprenører, der gerne vil bidrage til den positive københavnertælling. Københavns bystyre skal turde give plads til udvikling nedefra, hvor ildsjæle kan være med til at forme byen. Den stærke storbykultur kommer fra borgerne selv.

Løft udviklingsområderne

Københavns positive udvikling skal komme hele byen til gode. Derfor er det afgørende, at der sikres et rigt kulturliv i hele byen. Der er et stort potentiale i de byområder, hvor der stadig foregår udvikling eksempelvis Nordvest, Sydhavn og Ørestad. Socialdemokratiet sætte ind med attraktive kultur- og fritidstilbud, der sikrer et bredt udbud af kultur- og fritidsfaciliteter i hele byen.

Idrætsfaciliteter på stenbroen

Udviklingen af kultur- og fritidstilbud skal også gælde de områder af byen, hvor der er få ledige grunde tilbage og i takt med, at vi bliver flere københavnere, skal ressourcerne til foreningslivet øges.

Styrk den demokratiske samtale

Der er mere end nogensinde brug for at styrke den demokratiske samtale, der foregår ansigt-til-ansigt og i foreningslivet. De sociale medier har skabt en ny platform men kan ikke erstatte den direkte dialog, hvor borgerne møder andre borgere, der er forskellige fra dem selv. Derfor skal Socialdemokratiet i København kickstarte den demokratiske samtale.

Biblioteker,

folkeoplysende foreninger og aftensko-
ler skal finde nye alliancer, hvor frivillige bliver understøttet med gode offentlige rammer og får bedre muligheder for at åbne arrangementer. Socialdemokratiet vil sikre, at kommunens eksisterende faciliteter kan udnyttes bedre, og at der etableres nye, der kan supplere de eksisterende.

Kultur på recept

I Socialdemokratiet mener vi at mennesker, der gennemgår et sygdomsforløb, også skal have mulighed for at være en del af kulturlivet. Det vil vi gøre gennem initiativet "Kultur på recept", som skal være et særligt tilbud til langtidssygemeldte om at deltage i et kulturforløb sammen med andre. Tilbuddet vil blive koordineret i samarbejde med kommunens kulturinstitutioner. Der er gode erfaringer fra sådan et projekt i Sverige, hvor deltagerne oplevede forbedret livskvalitet og mindre angst.

Lighed i adgangen til forskellige kulturelle oplevelser skal øges. Derfor vil vi arbejde for, at kulturarrangementer, der støttes af Københavns kommune, tager sociale hensyn, som kan sikre mulighed for deltagelse i brede kredse. Desuden bør de arrangementer og institutioner, der drives af kommunen anlægge samme hensyn.

Samlokalisering - samme sted, flere funktioner

Vores fælles faciliteter som skoler, multihaller og forsamlingshuse skal bruges til meget mere end deres nuværende funktioner. Ved at skabe et tæt samarbejde mellem foreninger, klubber og skoler kan

vi udnytte den eksisterende plads og faciliteter på en ny måde.

Vi skal være kreative i brugen af faciliteterne, og ved fremtidige lokalplaner skal der være fokus på samlokalisering. Folkeskolerne skal stå åbne for foreningslivet udenfor åbningstiden, og kulturhusene skal have ansvaret for skolerne i dette tidsrum. Vi vil desuden i den kommende valgperiode arbejde for en

styrkelse af bibliotekerne.

Københavns kommunes fritidsordning skal være bindeled mellem skole og foreninger, og vi skal sammentænke skolerne med lokalområdet. På den måde kan vi udnytte den eksisterende plads til idræt og folkeoplysende formål.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil skabe samlokalisering, så vi udnytter ressourcerne fuldt ud
- Når vi renoverer og bygger kulturhuse, vil vi bygge bæredygtigt og fleksibelt

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil sørge for, at alle føler sig trygge ved, at de kan være en del af det københavnske kulturliv
- Vi vil bekæmpe den kulturelle fattigdom, der er med til at fastholde den negative sociale arv
- Vi vil have et kulturliv som drivkraft i oplysningen og dannelsen af byens borgere
- Vi vil have et kultur- og fritidsliv, der skaber sammenhængskraft
- Vi vil bevare og styrke den positive københavnertælling

DEN LIGE LINJE

- Vi vil skabe sikkerhed for, at ingen ekskluderes fra kulturlivet på grund af økonomi
- Vi vil arbejde for "kultur på recept"
- Vi vil arbejde for bedre udnyttelse af faciliteter med samlokalisering
- Vi vil have kultur i alle bydele
- Vi vil skabe bedre faciliteter til gadeidrætten
- Vi vil skabe idræt, som tiltrækker alle - uanset køn og alder
- Vi vil arbejde for flerårige bevillinger, så foreningerne kan planlægge langsigtet
- Vi vil have kultur i alle bydele
- Vi vil skabe bedre faciliteter til gadeidrætten

LOKALDEMOKRATI

- Sammen skaber vi den bedste by

København har en stærk tradition for inddragelse af borgerne i byens udvikling. Det er en tradition, vi tror på i Socialdemokratiet. Vi tror på, at vi skaber den bedste by ved at involvere borgerne. En by, man har indflydelse på, er en by, hvor man tager ansvar for sit nærmiljø. Socialdemokratiet vil sikre stærke kommunale tilbud, hvor almindelige borgere kan udøve indflydelse på lokalsamfundet. Københavnerne skal kunne sætte deres aftryk på deres egne bydele.

Udvikling - ikke afvikling

Vi skal udvikle det lokale demokrati, så det bliver integreret i Københavns styreform. Vi skal finde løsningen på, hvordan borgernes interesser bliver koordineret og varetaget - både i Borgerrepræsen-

tationen og i det lokale demokrati. Vi skal også finde en løsning på, hvordan vi kan vidensdele og gøre hinanden klogere gennem et tæt samarbejde med respekt for og accept af hinandens roller. Vi skal være mere ambitiøse i forhold til det lokale demokrati.

I den kommende periode vil vi arbejde for, at der nedsættes et §17.4 udvalg (et forpligtende udvalg bestående af både embedsmænd og politikere, som har til opgave at udvikle et konkret forslag indenfor en fastlagt tidsramme), der skal se på lokaludvalgenes fremtidige rolle i det lokale demokrati. Udvalget skal komme med forslag til, hvordan vi bedst udnytter de kompetencer, der er i lokalområderne, og hvordan opgaverne bedst løftes.

Ny kommunal struktur

Københavns Kommune er en af Danmarks største arbejdspladser - med 50.000 ansatte og et budget på cirka 40 mia. kroner. Kommunen har en helt særlig styreform "mellemformstyre med delt administrativ ledelse" med 7 selvstændige forvaltninger. Det er en styreform, der er med til at sikre høj faglighed i de enkelte fagforvaltninger, men det er også styreform, som står i vejen for samarbejde på tværs af områder.

Socialdemokratiet i København arbejder for en tidssvarende styreform med fokus på helhedsorienterede løsninger på tværs af områder. Københavnerne skal opleve kommunen som en samlet helhed. Derfor ønsker vi et udvalgsstyre, hvor der stadigvæk er fagudvalg med borgmestre i spidsen for de enkelte udvalg, men at det er en samlet forvaltning med en administrativ ledelse. Med en enhedsforvaltning kan vi lettere forebygge problemer ved at styrke den tværfaglige indsats med gadeplansmedarbejdere, klubfolk, politi, kommunalforvaltningen og borgere, som samarbejder om et trygt København.

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil arbejde for udvalgsstyre i Københavns Kommune for at sikre helhedsorienterede løsninger og lette borgernes interaktion med kommunen.

DEN LIGE LINJE

- Vi vil udvikle og sikre lokaldemokratiet, så vi sammen skaber en bedre by

- Vi vil nedsætte et §17.4 udvalg, som skal drøfte det lokale demokrati, og hvordan det skal sammensættes i fremtiden.

KØBENHAVNERBOLIGER

- Her vil vi bygge, og her vil vi bo

København skal blive ved med at være en mangfoldig by. Helt bogstaveligt mener vi, at man skal kunne bo og have en tryk tilværelse i København i alle faser af livet. Der skal være plads til alle i København. Derfor kæmper vi for boliger, der er til at betale for helt almindelige sygeplejerske- og politibetjent-lønninger og som ung studerende. København skal være en moderne storby, hvor alle kan finde og skabe de bedste rammer for sig selv og deres familie.

København vokser, og flere af og flere af de omkringliggende områder orienterer sig mere og mere mod København, hvor boligmarkedet er meget presset. Derfor skal vi begynde at samtænke boligpolitikken på tværs af Regionen.

Et trygt sted at bo for alle københavnere

Vi vil have levende byrum i København, og derfor vil vi arbejde for at kombinere erhvervsområder med boliger, hvor det er muligt. Det er med til at skabe trygge, dynamiske byrum, som udnyttes bedre, fordi der er liv både i dag- og aften timerne.

Byområderne skal afspejle Københavns mangfoldighed. Vi mener, det er vigtigt for tilliden mellem os og sammenhængskraften i byen, at vi møder hinanden på tværs af sociale skel, livsfaser og livsvalg, der hvor vi bor. Derfor vil vi arbejde for, at ejer-, andel- og lejeboliger blandes samt for en landspolitisk lovændring som muliggør anvisningsret i privat udlejningsbyggeri for at opnå en gunstig fordeling af

befolkningsgrupper i både privat og alment byggeri. Det er sjovere for alle, det mindsker den sociale ulighed i byen, og det skaber tryghed.

I dag er det bestemt i kommuneplanen, at ved opførelse af nye boliger i København skal den gennemsnitlige boligstørrelse være på 95 kvm, og at 25 % kan fritages for gennemsnitsberegningen – dog med en minimum boligstørrelse på 65 kvm. I den kommende kommuneplan skal rammerne for størrelsen på nye boliger ændres, så den fordrer, at der i endnu højere grad bygges mindre boliger, som bliver billigere at bo i. Derfor vil Socialdemokratiet arbejde for, at en vis andel af boligerne fritages fra gennemsnitsberegningen.

Vi skal sørge for, at man som senior har et trygt hjem. Derfor vil vi i den

kommende periode udvikle et konkret forslag til at skabe attraktive, alternative boformer for seniorer blandt andet i samarbejde med de almene boligorganisationer. Vi vil kæmpe for, at man i de almene boligorganisationer fortsat kan skifte til en lejlighed i ejendommens nederste etage, når benene bliver svage.

Botilbud til udsatte borgere danner rammen om liv for mennesker, som er i en skrøbelig situation. De skal have gode rammer og levevilkår ligesom alle andre. Derfor vil vi i den kommende periode gennemgå behovet for modernisering og renovering af kommunens botilbud og lægge en plan for, hvordan vi løfter dem. I denne sammenhæng er det vigtigt, at tilgængeligheden er høj, så borgere med funktionsnedsættelse kan benytte boligerne. Vi vil arbejde for flere alternative boformer for dem, der ikke lige passer ind i etageejendommenes firkantede plantegninger.

En bolig er et hjem

Der er kamp om boligerne i København, og derfor mener vi, at de boliger der findes, som udgangspunkt også skal være hjem for københavnere. Som lovgivningen er nu, kan der først kræves bopælspligt, når en beboer har været tilmeldt folkeregistret på adressen, eller boligen har været anvendt til beboelse i mere 180 dage. Vi vil arbejde for, at lovgivningen ændres, så vi i fremtiden kan kræve bopælspligt fra dag ét også i nybyggede og nyindrettede boliger.

Udlejning af private boliger til turister, ex via Airbnb, kan betyde, at boligerne reelt ikke bebos af københavnere. Vi vil arbejde for, at udlejning af private boliger til turister begrænses til kortere tidsrum og med en samlet grænse for udlejning i det enkelte år. Alternativt vil vi forsøge at bruge frikommuneordningen til at kunne kræve bopælspligt fra dag ét. København skal ikke have sommerhusområder i byen.

En bolig der er til at betale

København har et stort privat leje-

marked, hvor de registrerede priser i gennemsnit ligger cirka 40 procent over de almene. Derudover udlejes mange lejligheder og værelser til uhyrlige priser. Det er ikke i orden. Derfor vil vi arbejde for at finde løsninger, der kan sikre, at udlejning sker på ordnede vilkår. Vi vil arbejde for, at lejeloven i højere grad følges og håndhæves.

Derfor vil vi undersøge muligheden for at etablere et register for private, som vil udleje boliger i København. Her registrerer man sin lejebolig/værelse med størrelse og pris, så vi kan modvirke snyd og svindel, og LLO får et nyt redskab i kampen mod snyd med huslejer.

Vi vil bygge, så du kan bo

København vokser med 100.000 flere københavnere frem mod 2027. Derfor bygger vi rigtig mange almene boliger. Vi har planlagt 8.200 nye, almene familieboliger frem til 2025. Det er vores mål, at almene boliger også fremadrettet skal udgøre de 20 procent af boligmassen, som de gør nu. Derfor vil vi stille øremærkede, kommunale grunde til rådighed for almene selskaber, hvor vi kan sælge dem til under markedspris og dermed gøre det muligt at bygge billigere boliger. Samtidig vil vi med hjemmel i planloven kæmpe for, at der bygges op til 25 procent alment hver gang, der bygges i nye boligområder for at nå vores målsætning om 20 procent almene boliger i alle boligområder. Vi vil arbejde for at andelen af almene lejeboliger kan hæves på længere sigt, så vi får mere fleksibilitet.

I København står mange kontorbygninger tomme, og de kan ikke lejes ud til erhverv. Der er derfor et stort potentiale i at lave boliger i nogle af de gamle kontorbygninger. Derfor skal vi bruge planloven aktivt til at få omdannet nogle af de tomme bygninger til lejligheder og ungdomsboliger

Planlægning til liv og leg

Vi skal sørge for, at der bliver planlagt til liv og leg, når vi bygger nyt i byen. Derfor skal vi sørge for, at nye områder af byen bliver plan-

lagt, så der er plads til gående og cyklende trafik, mens biltrafikken begrænses.

Husleje til studievenlige priser

København er en studieby. Vi vil skabe flere studieegnede boliger. Det vil vi gøre ved at rydde op i udlejningsmarkedet men også ved at bygge alternative boformer. Vi vil undersøge mulighederne for at udnytte tomme grunde til studieboliger og undersøge muligheden for at opstille ombyggede containere i havnen og andre steder, som kan fungere som studieboliger. Disse boliger skal være særligt målrettet studerende, der som samlet gruppe er ressourcestærke på næsten alle parametre undtagen økonomi.

Forældre køb har vist sig at være en udfordring for det københavnske boligmarked. Det er fint nok, at man som forældre gerne vil hjælpe sine børn med et sted at bo, men det skal ikke være muligt at have skattefordele ved det.

Tryghed for tag over hovedet

København har status som frikommune, og det giver os på nogle områder et særligt råderum. Det vil vi bruge til at nedbringe boligudsættelser. Vi har halveret antallet af boligudsættelser, og det viser, at det kan lykkes. Og det skal lykkes. De menneskelige og samfundsøkonomiske konsekvenser ved udsættelser er simpelthen for store. Derfor er vi meget bekymret over de københavnere, der rammes af kontanthjælpsloftet. Det giver akutte problemer for københavnske familier, som går fra lidt til næsten ingenting. Vi vil bruge vores status som frikommune til at udvikle initiativer, som aktivt kan modvirke, at mennesker må gå fra hus og hjem.

Byfornyelse med respekt for arkitekturen

København er summen af mange smukke bygninger. Dem skal vi forstå at renovere og modernisere med respekt for den bevaringsværdige arkitektur. Det skal vi huske, når vi bygger nyt og udvider for at gøre plads til de mange nye kø-

københavnere. Det er afgørende, at vi passer på de fredede bygninger men også bevaringsværdige boliger i brokvartererne. Eksempelvis skal vi sørge for, at vi ikke skæmmes ejendomme fra århundredeskiftet med plastikvinduer og andet, som ikke passer ind. Ud fra samme hensyn vil vi kun tillade højhuse, hvor det passer ind i byrummet.

Københavns Kommune har med byfornyelsesmidlerne mulighed for at yde støtte til renovering af byens ældre boligmasse. Det vil vi bruge aktivt til at skabe moderne, smukke og attraktive boliger. København har mere end 3.000 lejligheder uden eget wc, 10.000 uden eget bad, og 5.000 mangler fjernvarme. Det er også vigtigt, at vi bruger byfornyelsesmidlerne til at sikre, at private udlejningsboliger forbliver relativt billige og holder sig indenfor huslejenævnets grænser for rimelige huslejer.

Byfornyelsen skal også bruges til at støtte de københavnere, der bor langs de mest trafikerede veje i København. Her kan man opnå store forbedringer af livskvaliteten ved for eksempel at opsætte moderne lydisolerede vinduer.

Målrettet løft af udsatte boligområder

København har været inde i en positiv udvikling de seneste årtier. Byen har gennemgået en fantastisk modernisering. Trods den generelle positive udvikling har København som resten af verdens storbyer udsatte byområder, hvor udviklingen ikke følger med eller ligefrem går baglæns: Hvis Nørrebro, Sydhavnen og Bispebjerg var selvstændige kommuner, ville de være landets fattigste! Også andre steder i København har vi en overrepræsentation af borgere, der lever kortere end landsgennemsnittet, er dårligere uddannede, har højere arbejdsløshed og er mere syge.

Hvis vi ikke gør noget, vil København om et årti være endnu mere opdelt mellem rige og fattige områder, og sociale problemer vil i endnu højere grad koncentreres i udsatte kvarterer. Det kan vi ikke

acceptere, fordi københavnske børn og voksnes fremtid ikke skal afgøres af, hvor de har råd til at bo.

Men vi har mange muligheder for at modvirke denne udvikling: Vi har arbejdet målrettet på et løft af folkeskolerne som den vigtigste institution for at skabe sammenhængskraft i byens kvarterer. Og vi stiller krav om, at 25 procent af nybyggeri bliver almene boliger, så vi får blandede kvarterer.

Men det er ikke nok, at vi blander os, hvis vi ikke mødes. Derfor er det en rettesnor for Socialdemokratiet at løfte udsatte boligområder ved at skabe relationer mellem naboer, der sættes i stand til selv at løfte deres kvarterer. Vi vil føre politik, der understøtter, at lokale fællesskaber og initiativer på tværs af civilsamfund og forvaltning kan stå i spidsen for at løfte de udsatte områder.

Når vi skaber områdeløft og bedre byrum, er vi ikke interesseret i forskønnelse, der hæver huspriserne uden at skabe øget sammenhængskraft i lokalområdet, og dermed driver de nuværende beboere ud af deres kvarterer. Rettesnoren for god udvikling af vores kvarterer er spørgsmålene: Skaber det rum for at folk mødes? Skaber det relationer, der sætter folk i stand til at løse områdets problemer sammen?

Dertil er der behov for en bred vifte af politiske initiativer - lige fra bedre infrastruktur, stærkere skoler, stærkere daginstitutioner, løft af byrum, løft af kulturlivet, bedre politimæssig dækning mm. De udsatte områder kan ikke løftes med et fingerknips. Det kræver et fortsat stærkt fokus på målrettede investeringer i disse områder i kombination med understøttelse af områdernes egne borgere, fællesskaber og ressourcer.

Vi vil fortsætte sociale normeringer i institutionerne, som sikrer flere pædagoger og andre fagpersoner til de børn, som har brug for lidt ekstra til at støtte deres udvikling. Og vi vil arbejde målrettet for flere ansatte i skoler og institutioner med brugerbaggrund - de såkaldte

peers - som kan møde de unge i øjenhøjde. De skal blandt andet være med til at sænke skolefraværet for udsatte børn og unge.

Miljøvenlig fjernvarme til alle københavnske boliger

København skal i 2025 være verdens første CO2-neutrale hovedstad. Det er en ambition, der giver genlyd i hele verden. En ambition som vi skal gøre til virkelighed. Det handler ikke kun om at bytte bilen ud med cykel eller offentlig transport, det kræver også, at byens boliger energirenoveres. Vi vil via byfornyelsesstøtten kræve, at ejerne reducerer deres energiforbrug væsentligt for at kunne opnå støtte. København har fortsat cirka 5.000 boliger uden fjernvarme - det er 5.000 for mange.

Teknologien omkring bygningsintegrerede solceller udvikler sig hele tiden, og København skal være en aktiv del i den udvikling. Vi vil arbejde for at ændre den statslige afgiftsstruktur, så det også økonomisk kan betale sig at etablere solceller på kommunale bygninger.

Energioptimering og energirenoveringer

40 procent af energiforbruget i Danmark går til at forsyne og opvarme vores bygninger. Derfor er forsyningen af bygninger en vigtig del for at nå målet om CO-neutralitet. Vi skal arbejde med at energirenovere den del af bygningsmassen, som kommunen råder over, men vi skal også skabe incitamenter til, at private boliger og bygninger energirenoveres. Det kan vi blandt andet gøre gennem midler til byfornyelse og andre puljer, som der kan søges om, ligesom vi kan stille krav ved ombygninger og andet.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil være en CO2-neutral storby i 2025
- Vi vil arbejde for grøn og bæredygtig byudvikling
- Vi vil skabe attraktive byrum med grønne oaser
- Vi vil arbejde aktivt, målrettet og målbart med energioptimering og energirenoveringer i kommunens bygninger

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil skabe en by med boliger til alle indkomstniveauer og alle faser af livet
- Vi vil løfte københavnernes i udsatte boligområder med tværfaglige indsatser og grøn byfornyelse
- Vi vil bruge planlovens mulighed for at kræve, at op til 25 procent af nybyggeri bliver almene boliger

DEN LIGE LINJE

- Vi vil løfte udsatte byområder socialt og arkitektonisk for at skabe lige muligheder
- Vi vil bryde mønstre - ikke blot skabe mønsterbrydere
- Vi vil arbejde for mangfoldige botilbud
- Vi vil udvikle et konkret forslag til at skabe attraktive, alternative boformer for seniorer
- Vi vil arbejde for at indføre bopælspligt for alle fremtidige køb af lejligheder i København
- Vi vil arbejde for flere studieboliger

TRAFIK I BYEN

- EN REN OG TRYK BY

Vi skal alle kunne færdes trygt i trafikken, uanset om vi er til fods, på cykel, med bussen eller har taget bilen. Vi vil nedbringe antallet af ulykker til et minimum. Det vil vi gøre ved at skabe gode, trafikale forhold for alle og ved at guide tung trafik udenom byen. Trafikstøjen skal samtidig dæmpes gennem bedre brolægning og støjdæmpende asfalt. Huller i asfalten på veje og cykelstier er både til gene og til fare. Derfor skal der afsættes midler til at få lappet huller i asfalten og sikre bedre færdselsforhold for trafikanterne. Vi vil samtidig lade os inspirere af andre europæiske storbyer og undersøge effekten af at indføre særlige krav til bilers forureningsgrad og CO₂-udledning for at understøtte den grønne omstilling. Vi skal tænke alternativt for at mindske bilismen i byen, hvilket for eksempel kan ske gennem roadpricing.

Cirka 45 procent af københavnere bruger cyklen som dagligt transportmiddel, passagertallet i den kollektive trafik er stigende, og københavnere går i gennemsnit mere end 13 minutter om dagen. Det viser, at de initiativer, vi har taget, har virket. Det er attraktivt at lade bilen stå, og vi vil arbejde for, at det i fremtiden bliver lettere at færdes til fods, cykel og med kollektiv transport i byen. Alle skal føle sig trygge i den københavnske trafik.

Bedre forhold for cyklister og fodgængere

København er verdens bedste cykelby, og det skal fastholdes. Næsten halvdelen af københavnere bruger dagligt cyklen som transportmiddel - og vi vil gerne have, at endnu flere hopper i sadlen. Vores mål er, at 60 procent af københavnere bruger cyklen som dagligt transportmiddel i år 2025. Det skal

ske samtidig med, at forholdene for fodgængere forbedres. Når flere går og cykler, får vi mindre larm, renere luft og sundere borgere.

Det er vigtigt at børn lærer at bruge cyklen i dagligdagen på lige fod med voksne. Cyklen skal være en naturlig daglig aktivitet for børn. København gør det let og sikkert for børn at køre på cykel morgen, middag og aften.

Forældre skal opleve, at det er sikkert for deres børn at færdes i København på cykel. Derfor er det vigtigt at sørge for, at alle skoleveje er trafiksikre, og at der er cykelstier på de ruter, hvor børnene færdes på egen hånd til alle former for aktiviteter.

Vi vil skabe endnu bedre forhold for fodgængere og cyklister. Vi skal tænke i projekter, der øger tilgængeligheden for cyklister, og gør det hurtigere at komme fra A til B. Vi

vil arbejde for bedre faciliteter for cykelparkering, så det bliver lettere at stille cyklen, og vi sikrer, at parkerede cykler ikke er til gene for gående.

Gode muligheder for at pendle

Mange højtuddannede søger mod København. Fremtidens virksomheder vil – når de skal vælge, hvor de skal slå sig ned – se på, om de kan tiltrække de rette medarbejdere. Vi skal sikre, at København er en god by at leve i, men vi skal også sikre, at der er gode muligheder for at pendle til og fra København. Det skal vi gøre gennem en pendleranalyse.

Mere metro

Offentlig transport skal være attraktiv, så det bliver lettere at komme rundt, og flere lader bilen stå. Derfor har Socialdemokratiet i mange år kæmpet for at udbrede metronettet. I 2019 åbner Cityringen, og senere bliver det også muligt at tage metro til Sydhavnen. Det bliver et kæmpe løft for den kollektive trafik i København. Vi vil arbejde for at udbrede metronettet over en årrække, så det bliver lettere at komme på tværs af byen. Det kræver et samarbejde med regeringen, og det vil vi arbejde for.

Bedre offentlig transport

Der skal sikres fornuftige sam-

menhænge mellem de forskellige transportformer. Det er vigtigt at få etableret gode forbindelser mellem den nye letbane langs ring 3 og vigtige trafikpunkter i København.

Det skal også være mere komfortabelt at benytte offentlig transport. Af- og påstigning til offentlig transport skal være nemmere, og tilgængeligheden skal være bedre – i særdeleshed ved busstoppestederne. Seniorer, gangbesværede og passagerer med barnevogne skal også kunne føle sig trygge ved at tage bus og tog.

Kommunen garanterer busdrift til de dele af kommunen, hvor der hverken er metro eller S-tog.

Offentlig transport er ikke kun et alternativ til bilen, men den eneste motoriserede transportmulighed for københavnere, der ikke har en bil.

Fra dieselbusser til elbusser

Socialdemokratiet kæmper for god og miljørigtig transport. Det skal være slut med larmende, forurenende bybusser i København! Dieselbusserne skal skiftes ud med elbusser i takt med, at de nuværende kontrakter på busdriften udløber fra 2019 og frem. På den måde kan vi nedbringe den lokale luftforurening fra busserne til gavn for miljøet og ikke mindst københavnernes sundhed. Vi arbejder for, at man trygt skal kunne færdes i byen uden at bekymre sig for den luft, man indånder.

Havnetunnel - motorvej under byen

Københavns geografi betyder, at vi ikke har nogen trafikforbindelse øst om byen. Det betyder store mængder gennemgående trafik ind over Nørrevold og Kongens Nytorv. Tung trafik fra containerhavnen køres gennem smalle gader og beboelseskvarterer, hvor det giver store gener i form af partikel- og støjforurening.

En østlig havnetunnel under Amager vil flytte trafikken væk fra gaden og ned under jorden. På den måde kan vi skille hårde og bløde trafikanter, fredeliggøre en stærkt trafikplaget del af byen, mindske luftforureningen og frigøre arealer i centrum til cykelstier og byrum. Ligesom metroen skal havnetunnelen fungere som en motorvej under byen, som kan skabe plads i gadebilledet og gøre det hurtigere

for bilister og lastbiler at komme frem. Det vil betyde, at biltrafikken mindskes markant i den indre by. Havnetunnelen skal tilsluttes eksisterende større vejanlæg, så der ikke skabes yderligere trafikknudepunkter eller inddrages naturområder.

Det er essentielt for os, at de berørte lokalområder fortsat inddrages i processen, og at der tages hensyn til grønne områder.

Københavns lufthavn - Nordens centrale knudepunkt

Københavns lufthavns position som Nordens centrale knudepunkt skal fastholdes, da det er en afgørende faktor for, at flere udenlandske selskaber bliver i eller flytter til København. I december 2016 blev lufthavnens udvidelsesambitioner offentliggjort; de er ambitiøse og et vigtigt skridt på vejen.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil arbejde for ren luft til glæde for københavnernes sundhed
- Vi har som mål, at 60 procent af københavnere i 2025 bruger cyklen som primært dagligt transportmiddel
- Vi vil skifte dieselbusser ud med elbusser i takt med, at de nuværende kontrakter udløber fra 2019 og frem
- Vi vil arbejde for en havnetunnel for at mindske tung trafik og forurening i byen
- Vi vil arbejde for bedre forhold for cyklister, fodgængere og kollektiv transport, så det bliver mere attraktivt at lade bilen stå
- I takt med at antallet af elbiler stiger, vil vi øge antallet af jordstik ved kantsten, hvor elbiler kan oplades, så det er "nemmere" at eje elbiler, der skåner vores miljø

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil arbejde for, at alle føler sig trygge i den københavnske trafik

DEN LIGE LINJE

- Vi vil arbejde for, at der er plads til alle i de københavnske gader
- Bedre forhold for af- og påstigning ved offentlig transport - særligt for gangbesværede og passagerer med blandt andet barnevogne

BYRUM

- Københavnerne ind i byrummet

Byrum for alle

Alle københavnere skal have glæde af byen. Derfor skal byrummet så vidt muligt indrettes, så det er tilgængeligt for alle. Det gælder naturligvis også københavnere med funktionsnedsættelser. Vi vil arbejde for at sikre byrum, der er tilgængelige for alle ved at arbejde for løsninger, der sikrer, at kantsten og andet ikke lægger hindringer i vejen for københavnere med funktionsnedsættelser. Alle skal kunne færdes frit i byen, og derfor vil vi også arbejde for flere offentlige toiletter og for ældrevenlige bænke.

Der skal udarbejdes en byrumspolitik for de rekreative arealer som parker, søer og lignende steder som kirkegårde, moser, åer osv. Formålet skal være at skabe bedre og flere ikke-kommercielle rum og samlingssteder, hvor københavnere kan dyrke deres fritid og fællesskab. Byrummene skal indbyde til aktivitet og være frirum eller puslerum i hverdagen, der i stigende grad foregår udendørs og illustrerer en by, hvis profil har kant.

Blå og grønne oaser

Antallet og volumen af grønne åndehuller i København skal følge befolkningsudviklingen. Med forventning om 15 - 20 procent flere

københavnere indenfor de næste 10 år bliver der brug for tilsvarende flere grønne og blå oaser. Derfor vil vi arbejde for flere grønne åndehuller, der sikrer attraktive grønne områder med plads til det stigende antal københavnere. Konkret vil vi arbejde for, at mindre "lommeparker" tænkes ind i byplanlægningen, så alle københavnere kan komme ud i rekreative områder - helt tæt på hvor de bor. "Lommeparker" er små oaser, hvor man kan slappe af, spille basket, bordtennis og så videre. I de nye bydele skal vi, når vi bygger boliger, også sørge for at etablere parker og grønne oaser.

Vi vil også arbejde for at gøre det "blå byrum" mere tilgængeligt. Havnen og kanalerne skal i højere grad åbnes for kultur- og idrætsaktiviteter. Vi vil fortsat arbejde på at forbedre vandkvaliteten i byens søer og vandløb. I takt med at vandkvaliteten hæves, vil vi udbygge bademulighederne i København.

Grøn storby

Vi vil arbejde for grøn byudvikling både på de store linjer med transport med mere, men også i det nære vil vi arbejde for at sætte fokus på bæredygtighed. Vi mener, at en storby som København skal have grønne oaser med plads til

eksperimenter indenfor bæredygtighed. Det kan være urban farming eller naturvidenskabelige projekter som for eksempel bølgebassiner, hvor små og store københavnere kan lege sig til at blive klogere på naturen, og hvordan vi passer på den.

Det er vores mål, at København i 2025 bliver CO2 neutral. Vi er godt på vej. I 2014 havde vi reduceret udledningen med 31 procent i forhold til niveauet i 2005. Vi vil arbejde for at styrke sol- og vindenergi i København, for eksempel solenergi, som producerer strøm alle steder, hvor det er muligt. Vi skal lave en solcelle-strategi for Københavns kommune.

Krydstogtskibene, som lægger til kaj i København, er en gevinst for byen på rigtig mange måder ikke mindst økonomisk. De udgør dog også en overraskende stor kilde til forurening. Et gennemsnitligt krydstogtskib, som ligger ved kaj i ti timer, udleder CO2 svarende til, at 10.000 biler kørte fra København til Milano. Det skyldes at skibene for at have strøm til swimmingpools, restauranter og kahytter til flere tusinde passagerer brænder store mængder stærkt forurenende skibsdiesel af, mens de ligger ved kaj. Vi vil ikke begrænse krydstogtskibene men undersøge muligheden for at tilbyde el til de krydstogtskibe, der ligger til i København for at reducere CO2 udledning og partikel- og støjforurening. Det skal udformes på en måde, så det også er en gevinst for krydstogtskibene.

København skal klima- og skybrudssikres, så vi ikke oplever oversvømmelser af kældre med mere. Vi vil arbejde for løsninger, der både er effektive og bidrager til et mere attraktivt byrum.

Skrald og støjforurening

Når mange forskellige mennesker lever tæt sammen, kræver det hensyn og respekt for hinanden. I eksempelvis Indre By bor mange mennesker side om side med beværtninger, hvor der er fest til langt ud på natten. Vi vil arbejde på at sikre en bedre balance med

stop for nye bevillinger i belastede områder og ved at skabe plads til caféområder i de nye byområder.

Fællesskab kræver hensyntagen, respekt og evne til at sætte sig i andres sted. Det tror vi godt, at københavnere ved. Men nogle glemmer det. Derfor vil vi arbejde for finansiering af kampagner, som omhandler hensyntagen til hinanden og vores forskellige ønsker, når byen bruges i de sene natte- og morgentimer. Der hvor støj og larm overtræder lovgivningen og er til stor gene for beboerne, kan det være nødvendigt med håndhæ-

velse af ro og orden. Derfor vil vi ½samarbejde med politi og caféejere om redskaber og initiativer til at sikre ordentlige forhold - særligt i byens festkvarterer. Det skal kombineres med, at vi sikrer et tilstrækkeligt antal offentlige toiletter og skraldespande.

Det skal være trygt at færdes i København - også om natten. Vi vil samarbejde med Københavns Politi om initiativer, der kan styrke trygheden og være med til at forhindre hærværk, som desværre ofte sker i nattetimerne. Med samme formål vil vi understøtte eksisterende initi-

ativer som blandt andet Natteravnene - der er til stede i nattelivet for at skabe tryghed.

Affald bliver til ressourcer i København

Vi skal tage vare på verden og begrænse vores ressourceforbrug. Derfor skal vi sigte efter at omdanne så meget af byens affald som overhovedet muligt til ressourcer. Det vil vi gøre gennem central sortering, mere genanvendelse og brug af nye teknologier til udnyttelse af de ressourcer, som findes i affald.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil arbejde for grønne oaser, hvor vi kan sætte fokus på bæredygtighed med plads til eksperimenter for børn og voksne
- Vi vil reducere affald i bybilledet ved at sikre tilstrækkeligt med skraldespande og offentlige toiletter
- Vi vil øge genanvendelsen af affald i København
- Vi vil være CO2-neutral storby i 2025
- Vi vil undersøge muligheden for at tilbyde strøm til krydstogtskibe, som lægger til i København
- Vi vil klima- og skybrudssikre København

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil skabe trygge byrum og stimulerende opvækstvilkår i udsatte byområder
- Vi vil arbejde for et trygt natteliv med hensyn til og respekt for naboer med blandt andet kampagner, udvikling af initiativer ved et samarbejde mellem caféejere og politi samt mere borger-nært politi
- Vi vil arbejde for trygge, attraktive grønne områder tilgængelige for alle

DEN LIGE LINJE

- Vi vil arbejde for, at byrummet så vidt muligt er tilgængeligt for alle - også københavnere med funktionsnedsættelser
- Vi vil sikre adgang til grønne og blå oaser for alle københavnere tæt på, hvor de bor ved blandt andet at arbejde for etablering af "lommeparker" og ved at sikre, at kapaciteten for rekreative områder følger med det stigende antal københavnere
- Vi vil gøre byrummet mere attraktivt for pigerne, som er den gruppe, der samlet set bruger det mindst

SUNDHED OG SOCIALE INDSATSER

- Alle har ret til et trygt og sundt liv

Vi vil arbejde for et sundt københavnerliv med den rette hjælp og støtte til københavnere med særlige behov. Vi ser det som vores fornemste opgave at skabe så gode rammer som overhovedet muligt, for at man kan leve trygt i København og skabe det liv, som man ønsker sig. Det kræver langsigtede helhedsløsninger, hvor kommune og stat skal spille sammen. Det vil vi arbejde for på alle områder, ligesom vi helt konkret fortsat vil kæmpe for et opgør med SATS-puljen, som netop står i vejen for de langsigtede sociale løsninger.

Sunde københavnerbørn

Børn er arvtagerne til verden, og vi skylder dem ikke blot at tage vare på den men at uddanne dem til at gøre det samme. De to ting hænger faktisk meget nøje sammen. Når vi uddanner børnene, påvirker vi nemlig forældrene direkte. Børn

er det meste direkte og effektive talerør, man kan ønske sig til deres forældre.

Når vi uddanner børn i bæredygtighed, så går de hjem og fortæller deres forældre om det, de har lært. Og når viden og opfordringer til at skabe et bedre miljø kommer fra deres egne børn, ja så lytter forældrene. Vi vil jo gerne gøre det bedste, og ofte fordi vi drømmer om at skabe en bedre verden til vores børn. Vi ønsker dem et trygt og godt liv. Derfor er de så gode til at påvirke os til at træffe sunde og mere bæredygtige konkrete valg.

Det er så utrolig vigtigt, at vi passer på miljøet og lever mere bæredygtigt for vores egen og fremtidige generationers skyld. Derfor vil arbejde for at få social og miljømæssig bæredygtighed på skoleskemaet sammen med sund madlavning. På

den måde kan vi gøre en konkret forskel for miljøet og børnefamiliernes sundhed her og nu - og på lang sigt.

Forurening må ikke ødelægge sundheden

Det er vigtigt, at københavnernes kan gå, cykle og løbe en tur uden at bekymre sig om at indånde partikelforurening. Vi gør allerede en stor indsats for at mindske forureningen i byen. Det gør vi eksempelvis gennem udskiftningen af dieselbusser til elbusser og planlægningen af den østlige havnetunnel, som du kan læse om i afsnittet "Trafik". Vi vil fortsat arbejde for mindre forurening i byen. Det vil vi gøre ved at sætte større krav til gennemkørende last- og transportvogne samt understøtte borgernes overgang til elbiler.

Men der findes også en anden og

ofte overset kilde til partikelforurening, som vi vil sætte ind overfor. De godt 16.000 københavnske brændeovne bidrager nemlig væsentligt til partikelforureningen i København. Derfor vil vi arbejde for, at der sættes partikelfiltre på nye brændeovne og undersøge, hvorvidt der kan sættes filtre på de eksisterende brændeovne. I Socialdemokratiet mener vi, at disse tiltag er nødvendige for at skabe en mindre foruren by med sundere borgere.

Forsøg med hash

Vi vil fortsat kæmpe for et forsøg

med legalisering af køb af hash til eget forbrug. Vi har åbenlyse problemer med den omfattende hashhandel, og det skaber utryghed i de områder, hvor hashhandlen foregår.

Det forsøg, vi foreslår, omhandler autoriserede salgssteder, hvor hash til eget forbrug er lovligt at købe. Ekspert på området skal involveres i tilrettelæggelsen af ordningen, så forsøget bliver foretaget på baggrund af faglig ekspertise. Det skal ske samtidig med at behandlings- og afvænningsstilbud udbygges og styrkes.

Forsøget skal undersøge effekterne ved legalisering af hash. Målsætningen er at ramme de bander, der lukrerer på hashhandlen og stoppe de krige, som følger med kombinationen af hash og bander. Ulovlig hashhandel skaber utryghed særligt i udsatte områder, og det vil vi sætte en stopper for.

Forsøget har desuden som målsætning at forebygge hashmisbrug og reducere antallet af misbrugere. Det skal sikres ved, at råd og vejledning fra sundhedsfaglige personer samt behandlings- og afvænnings tilbud er en del af forsøget.

Det er vigtigt for os at understrege, at hvis forsøget ikke medvirker til at opfylde disse målsætninger, så skal det lukkes ned igen.

Vold i hjemmet

Ingen skal leve med vold i hjemmet. Hverken børn eller voksne. Derfor vil vi arbejde for konkrete initiativer mod partnervold herunder krisehjælp i egen bolig.

Københavnere med psykiske lidelser

- skal have den hjælp, de har brug for. Det vil vi være med til at sikre ved at arbejde for en forbedret koordinering mellem kommune og region. Når man er ramt af en psykisk lidelse, står man i en særlig sårbar situation og har særligt brug for tryghed om bolig og behandling for at have kræfter til at få det bedre eller helt at blive rask. Det vil vi kæmpe for.

Ensomhed kan være et stort problem i psykiatrien. Det vil vi modvirke ved blandt andet at ansætte flere med brugerbaggrund, som kan hjælpe syge borgere videre og ud i livet på en god og tryk måde.

Mennesker som lever på de københavnske gader

En tiendedel af alle danskere bor her i København, mens hele 25 procent af alle danske hjemløse bor her. Det er mennesker med komplekse problemstillinger, hvor København har en forholdsmæssig stor opgave i forhold til resten af landet. Derfor har vi i forhold til

sociale indsatser også brug for et styrket samarbejde med staten og regionerne, som vi fortsat vil forsøge at råbe op.

København har også mange udenlandske hjemløse, som sover rundt omkring i byens parker, pladser og under broer. Det er uværdigt for de hjemløse, og det skaber utryghed for københavnernes. Der er brug for en koordineret indsats mellem

kommune og stat for at få dem væk fra gaden. De skal tilbydes akut hjælp men med det formål, at de kan få tag over hovedet og komme hjem til deres hjemlande, hvis de ikke har mulighed for eller midler til at leve et værdigt liv i Danmark.

Mennesker skal ikke være til salg

Skadevirkningerne af prostitution er dokumenteret i mange undersø-

gelser. Derfor vil vi ikke acceptere, at man kan købe sig adgang til et andet menneskes krop og seksualitet. Vi vil fortsat arbejde for at kriminalisere sexkøb på landsplan. Kommunalt vil vi prioritere hjælp til de mennesker, som er havnet i prostitution, og vi vil bruge alle redskaber for sammen med politiet at sætte hårdt ind over for menneskehandlere.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil arbejde for social og miljømæssig bæredygtighed sættes på skoleskemaet sammen med sund madlavning
- Vi vil reducere partikelforurening fra både trafik og brændeovne

DEN RØDE TRÅD

- Vi kæmper for et opgør med SATS-puljen, som står i vejen for langsigtede sociale indsatser
- Vi vil arbejde for et forsøg med legalisering af hash i kombination med behandlings- og afvænningsstilbud
- Vi vil med afsæt i vores status som frikommune udvikle initiativer, der forhindrer, at mennesker må gå fra hus og hjem
- Vi vil arbejde for den rette hjælp og støtte til københavnere med psykiske lidelser
- Vi vil gøre en større indsats for at hjælpe danske hjemløse og arbejde for løsninger for udenlandske hjemløse
- Vi vil kriminalisere sexkøb og støtte prostituerede

DEN LIGE LINJE

- Vi vil arbejde for konkrete initiativer for at forhindre partnervold
- Vi vil forbedre forholdene for københavnere med funktionsnedsættelser
- Vi vil arbejde for at Københavns Kommune skal kunne dække taxaudgiften til krisecentre for personer på vej væk fra voldelige forhold

KØBENHAVNSK ARBEJDSLIV

- Her vil vi skabe, og her vil vi gro

København er et vækstlokomotiv for hele Danmark. Siden 2010 har væksten i København hvert år været højere end i resten af landet. Hvert år tjener pendlere med job i København 77 mia. kroner, som beskattes i deres hjemkommune og bidrager til velfærden der. Overskuddet af arbejdspladser i København bidrager altså væsentligt til den udligning, som sker mellem hovedstaden og resten af landet. Vækst i København er godt for hele landet, og det er noget, vi er stolte af.

Socialdemokratiet i København går ind for et Danmark i balance. København har brede skuldre, og vi vil gerne gå forrest. Men vi har også forholdsmæssigt mange indbyggere, som har sociale problemer. Vi huser 25 procent af alle landets hjemløse, og vi har forholdsmæssigt langt flere fattige end resten af landet. I gennemsnit

lever københavnere 2 år kortere end landsgennemsnittet. Det viser med stor tydelighed, at vi også i fremtiden har brug for økonomiske ressourcer til at løfte velfærden for de mange københavnere, som lever med sociale og økonomiske udfordringer.

Den danske model er rygraden i et velfærdssamfund og vores bolværk mod stigende ulighed og social dumping. Den skal vi værne om. Vi vil ikke lade borgerlige kræfter gradvist undergrave den. Derfor er det vigtigt, at vi med konkrete initiativer værner om den danske model - hvor vi har mulighed for det. Men også at vi hele tiden fortæller om værdien af de kollektive overenskomster for arbejdsforhold og velstandsniveau for danske lønmodtagere.

Bæredygtig erhvervsstrategi

Vi vil skabe rammer for erhvervs-

livet, som gør det bedre og lettere og mere attraktivt at drive virksomhed i København.

Der er allerede gode betingelser i København. Vores by viser vejen til et moderne storbyliv, hvor vækst og udvikling er kombineret med høj livskvalitet. At København er en attraktiv by at bo og arbejde i, gør det også mere attraktivt at starte virksomhed her. Samtidig er vores by centrum i Greater Copenhagen, som forener Region Hovedstaden, Sjælland og Skåne i én samlet erhvervsregion. Med Københavns Lufthavn – Nordeuropas største – som et afgørende knudepunkt er Greater Copenhagen forbundet til hele verden og giver virksomheder adgang til kunder og samarbejdspartnere over hele kloden. Det gør regionen og København attraktiv for både store, internationale virksomheder og små iværksættere med store ambitioner.

Iværksætterne er med til at skabe vækst og udvikling i København og resten af landet. Derfor vil vi understøtte iværksætermiljøer med blandt andet iværksætterhuse, hvor byens spirende virksomheder kan etablere sig og vokse. Iværksætterhuse og iværksætterkollektiver hvor man tilknytter andre iværksættere, det er lykkedes for, til at fungere som rådgivere og sparringspartnere for de nye iværksættere. Således kan byens spirende virksomheder etablere sig og vokse. Her skal der være mulighed for at have kontorpladser og få sparring med kyndige rådgivere indenfor områder som markedsføring til bogholderi.

Det er et generelt problem, at danskerne anerkender iværksættere men ikke selv har lyst til at blive iværksættere. Derfor skal det undersøges, om Københavns kommuner kan medvirke til et øget fokus på iværksætteri på eksempelvis byen ungdoms- og erhvervsuddannelser.

Vi lægger samtidig vægt på, at virksomheder tager socialt ansvar og tager hensyn til miljøet. Derfor arbejder vi for en bæredygtig erhvervsstrategi. Det indebærer blandt andet sociale partnerskaber, hvor unge i risikogrupper sluses ind på arbejdsmarkedet via aftaler mellem kommuner, fritidsklubber og erhvervsliv.

Vi skal også arbejde for at tiltrække flere internationale virksomheder til København. Det er vigtigt at gøre byen attraktiv for moderne industrivirksomheder inden for bl.a. medicinalbranchen og grøn energiforsyning. København skal kunne konkurrere på at være stedet for 'grønne højteknologiske virksomheder'. Virksomheder som Man Diesel og DONG Energy er eksempler på moderne industrivirksomheder, der leverer stor beskæftigelse til Københavnsområdet og har ekspertise i energieffektiv teknologiudvikling.

Virksomhedernes kontakt med kommunen skal glide så let som overhovedet muligt - til gavn for alle. Derfor vil vi arbejde for afbureaukratisering - hvor det er muligt.

Vi vil undersøge, hvordan vi kan skabe en mere direkte kontakt mellem virksomheder og det offentlige. Derudover vil vi undersøge muligheden for at etablere et centralt bindeled i form af en kontaktperson mellem byen og virksomheden.

Vi vil fortsat spille en aktiv rolle i Greater Copenhagen-samarbejdet med ambition om:

- København som et internationalt knudepunkt for investeringer
- At sikre et vidensniveau på højde med de mest succesfulde metropoler i Europa
- At styrke en allerede stærk international infrastruktur
- En integreret og bæredygtig vækstregion, hvor samordning af love og regulativer er med til at sikre en stærk og bæredygtig vækst

København skal markedsføres i udlandet, så forbrugere, turister, forskere og erhvervsfolk fra hele verden får lyst til at stifte nærmere bekendtskab med byen. København skal være byen for 'grønne teknologiske virksomheder', hvilket blandt andet kan markedsføres i samarbejde med State of Green. Tilsvarende kan man i samarbejde med medicinalvirksomhederne sikre, at København markedsføres som verdens bedste økosystem for medicinalvirksomheder. I forbindelse med branding-indsatsen kan kontakten til de vigtigste ambassader i hovedstaden opprioriteres. Et godt ambassadenetværk kan være en god investering i forhold til at lokke internationale virksomheder til København. Og København skal fortsætte samarbejdet med Udenrigsministeriet for at promovere københavnske løsninger til udenlandske metropoler - til gavn for danske arbejdspladser og Københavns status som en by, der kombinerer vækst, bæredygtighed og livskvalitet.

Kommunen som arbejdsgiver

Skal være det gode eksempel! Vi vil have Danmarks bedste arbejdsmiljø, sikre ligestilling og være i front, når det gælder om at inkludere

borgere med funktionsnedsættelser. At arbejde i København skal være trygt - også for de mere udsatte medarbejdere, som eksempelvis dem der arbejder med borgere med psykiske lidelser. Derfor skal vi forebygge vold mod ansatte. Det er vigtigt, at alle kan føle sig trygge, når de går på arbejde.

Københavns kommune er blandt Danmarks største arbejdsgivere, og vi vil gå forrest og gentænke styringen af det offentlige. Det vil vi gøre med tillid til medarbejderne, tillid til fagligheden og fokus på kerneopgaven. Medarbejderne inddrages i innovation og udvikling, og de skal anerkendes for deres faglige engagement. Vi vil udvikle lederskab med en proaktiv tilgang til stress og trivsel, som støtter op om deres faglighed og udvikling.

Københavns Kommune vil gå forrest og tage ligestillingsspørgsmål med i alle sammenhænge: I udførelsen af kommunens kerneopgaver og i politiske beslutninger om bl.a. løn, arbejdstid og valg af leverandører. I dag er der langt færre kvinder repræsenteret i Københavns besluttende organer, i kommunen og hos kommunens leverandører. Det er ikke en god udnyttelse af vores samlede ressourcer.

Forvaltningerne kan selv gøre meget. Vi vil bl.a. arbejde for:

- At fremme en kultur på arbejdspladsen, hvor det er naturligt at mænd tager en stor del af barslen
- Kønsopdelte løn- og sygefraværstatistikker, hvor de ikke allerede findes i dag
- Opfølgning på kommunens mangfoldighedsregnskab
- At tiltrække flere mænd i traditionelle kvindefag og omvendt
- En balanceret leverandørpolitik. En sådan handler også om, at kommunens leverandører har en ligestillingspolitik og nogle målsætninger, som man følger

Velfærdsteknologi skal ikke og kan ikke udkoncurrere social- og

sundhedspersonale, men velfærds-teknologi kan gøre arbejdsopgaver mindre nedslidende og frigøre tid til, at SOSU-hjælperen kan tale med den ældre medborger. Erhvervsli-vet skal opfordres til i samarbejde med kommunen at skabe innovati-ve løsninger og på den måde bane vejen for innovative uddannelses-forløb på de faglærte uddannelser.

Vi vil i samarbejde med fagfor-eningerne drøfte muligheden for et forsøg i kommunalt regi med fleksible arbejdstidsordninger, hvor medarbejderne får mulighed for at gå op og ned i tid med det formål at skabe bedre balance i deres liv. Det vil sige, at medarbejdere for eksempel kan gå ned i tid, når de har små børn, eller når de kommer op i årene. Ændringer i arbejdsti-den vil naturligvis blive afspejlet i lønniveauet.

Tusindvis af københavnere, særligt blandt de ældre, er helt afhæn-gige af, at de hver dag får hjælp fra kommunen for at klare dag-ligdagen. Deres velfærd og med-arbejdernes løn- og arbejdsvilkår bør derfor stå helt centralt, når vi udvikler den kommunale velfærd. Vi er derfor lodret imod regerin-gens planer om at genindføre krav om tvangsudlicitering i forhold til kommunerne.

Når kommunen bygger

Københavnere skal være trygge ved kommunen som en ansvarlig bygherre, der skaber gode arbejds-vilkår og er med til støtte op om vores arbejdsmarked og velfærds-samfund. Ligesom vi naturligvis vil kræve, at vores samarbejdspart-nere driver deres forretning på en miljømæssig og social bæredygtig måde.

Vi vil sikre udbudsstrategier, som effektivt forhindrer social dum-ping blandt kommunens samar-bejdspartnere og forbyde nultime kontrakter. Det vil vi gøre med kædeansvar og arbejdsklausuler i forbindelse med alle udbud. De jobs, der oprettes med Københavns kommune som bygherre, skal be-sættes af medarbejdere på danske vilkår.

Vi vil også stille krav om, at vores samarbejdspartnere opretter prak-tikpladser, så vi sikrer kvalificerede håndværkere.

Når kommunen bygger, vil vi øge fokus på at løfte et socialt ansvar. Derfor vil vi arbejde for, at køben-havnere, som i dag er langt fra arbejdsmarkedet, får mulighed for at komme ind på særlige vilkår i forbindelse med kommunale an-lægsprojekter. På den måde kan vi udnytte de kommunale ressourcer til at flytte københavnere fra passiv til aktiv forsørgelse og være med til at sikre, at de får fodfæste på arbejdsmarkedet.

Udbud i alle henseender

I det omfang kommunen foretager udbud skal der stilles krav, der sik-rer borgerne ydelser af høj kvalitet og medarbejderne hos leverandø-rer, der arbejder for kommunen, løn og arbejdsvilkår svarende til gældende overenskomster. Leve-randørerne skal tage samfundsan-svar i forhold til uddannelse, miljø og integration af marginaliserede grupper på det danske arbejdsmar-ked.

Hvis du bliver ledig

Så skal du vide dig helt sikker på, at du kan få hjælp til at komme tilbage på arbejdsmarkedet igen i København.

Vi mener ikke, at mennesker kan eller bør skammes og skræmmes i arbejde. Vi tror faktisk, at menne-sker har det godt med at arbejde. Under ordentlige forhold selvføl-gelig. Vi kender i hvert fald ikke nogen, der ikke har det. Og hvis de findes, skal de ikke have lov til at ødelægge det for de københavnere, som står udenfor arbejdsmarkedet i kortere eller længere perioder og kæmper for at komme ind. De har brug for saglig hjælp, støtte og vejledning. Her rykker social stigmatisering og fattigdomsydel-ser ingen vegne. Vi vil have rigtig hjælp, hvis vi mister vores arbejde i København!

Derfor vil vi arbejde for i samar-bejde med de faglige a-kasser og fagforeningerne at udvikle tilbud til

københavnere, som mister deres arbejde - allerede når opsigelserne afgives.

København opkvalificerer

Vi ved, at der om få år bliver man-gel på arbejdskraft med erhvervs-faglige uddannelser. Ligesom der i alle områder af arbejdsmarkedet hele tiden opstår behov for nye kompetencer. Derfor er det vigtigt, at vi løbende kompetenceudvikler, så vi har en arbejdsstyrke, som er up-to-date med nye teknologier m.m. Derfor vil vi styrke samar-bejdet med fagforeningerne og A-kasserne og tage initiativ til et kompetenceløft af arbejdsstyrken. Vi vil have en målrettet beskæfti-gelsesindsats i samarbejde mellem jobcentre, faglige a-kasser, fagfor-ening og andre relevante aktører.

Vi vil oprette flere lære- og prak-tikpladser og sikre optimale mu-ligheder for efteruddannelse til ufaglærte københavnere. Det kan blandt andet ske gennem realkom-petenceafklaring og for flere fag gennem det dobbelte kompeten-celøft. Desuden vil vi arbejde for kompetenceudviklingsmuligheder for københavnere med videregåen-de uddannelser. Vi vil på den måde sikre københavnere, at de har de kompetencer, som virksomheder-ne efterspørger og på samme vis sikre virksomhederne, at de kan få kvalificeret arbejdskraft med de kompetencer, de har brug for her i København.

København skelner mellem deleøkonomi og usolidariske forretningskoncepter

Deleøkonomi kan utrolig meget. Bare tænk på andelsbevægelsen - som en stor del af vores samfund bygger på. Der er meget fornuft i at være fælles om ejerskab og drift af virksomheder. Den tekno-logiske udvikling har ført mange nye forretningsmodeller med sig, som påberåber sig at være "dele-økonomiske virksomheder". Det er mange af dem også.

Når deleøkonomi er bedst, handler det om uudnyttede ressourcer. F.eks. at man kan købe et sæde i en bil, der alligevel skal en tur til

Århus. Andre gange er det decideret falsk varebetegnelse, hvor der i virkeligheden er tale om social dumping af værste skuffe, som i nogle tilfælde er direkte ulovlig.

Forretningsmodeller, som undergraver vores arbejdsmarked, uanset hvilken betegnelse de bruger for deres koncept, vil vi fortsat bekæmpe. Det gælder blandt andet piratkørsel, hvor vi også fortsat vil samarbejde aktivt med Københavns Politi.

Nye forretningsformer såsom Airbnb vil vi følge nøje. De af-

gørende parametre for os er, at forretningen sker på lige vilkår, der betales skat, samt at sikkerheden og forholdene er i orden.

Vi er for deleøkonomi i den form, hvor det er socialt og miljømæssigt forsvarligt. I København har vi stor tillid til hinanden, hvilket er en forudsætning for byttehandler og deleordninger. Vi har høj teknologisk kompetence, og vi er åbne overfor ny teknologi. Vi har med andre ord de bedste rammebetingelser for deleøkonomi og dermed potentiale til at blive en vækstgenerator for deleøkonomiske virksomheder

med globalt potentiale.

Det vil vi understøtte med blandt andet dispensationer til at teste nye løsninger og sikre favorable vilkår. Deleøkonomi er en del af fremtidens økonomi, og når vi griber det rigtigt an, kan de på samme vis som andelsbevægelsen blive en gevinst for København, væksten og miljøet.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil støtte bæredygtigt erhvervsliv i København
- Vi vil understøtte deleøkonomiske virksomheder, som inddrager uudnyttede ressourcer - og agerer socialt og miljømæssigt forsvarligt

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil arbejde for at etablering af sociale partnerskaber sluser unge fra risikogrupper ind på arbejdsmarkedet
- Vi vil aktivt modarbejde regeringens planer om at genindføre tvangsudlicitering i kommunerne
- Vi vil forhindre social dumping på kommunalt anlægsarbejde
- Vi vil arbejde for at styrke og udbrede viden om den danske model
- Vi vil bruge kommunale projekter som social løftestang ved at ansætte borgere langt fra arbejdsmarkedet på kommunale anlægsprojekter
- Vi vil løfte arbejdsstyrken med opkvalificering

DEN LIGE LINJE

- Vi vil udvikle Københavns Kommune som arbejdsplads med plads til alle
- Vi vil være Danmarks bedste arbejdsplads, hvor tillid til medarbejderne, tillid til fagligheden og fokus på kerneopgaven er det bærende
- Vi vil arbejde for forsøg i kommunalt regi med fleksibel arbejdstid
- Københavns Kommune skal være en mangfoldig arbejdsplads, der tager ligestilling alvorligt

SENIORLIV I BYEN

- Et trygt og indholdsrigt københavnertiliv

Livet i København skal være godt og trygt for alle. Når vi kommer op i årene, får vi efterhånden brug for mere hjælp og støtte for at leve et godt liv. Prognoser viser, at vi stadig bliver flere seniorer i København de kommende år. Det stiller større krav til kapaciteten af de kommunale tilbud, og det skal vi forberede os på.

Tilbud til seniorer skal have den enkelte senior i centrum og udvikles ud fra nøgleordene tryghed, værdighed og selvbestemmelse. Det vil vi arbejde for i alle kommunale indsatser i København. Seniorer på plejehjem skal kunne leve et aktivt liv, træffe egne valg og bo på en måde, som ligner et almindeligt hjem. Det skal opleves som hyggeligt og trygt at komme på plejehjem. Et seniorliv i København skal være et trygt liv.

Et trygt sted at bo

Alle seniorer skal have et trygt og

godt sted at bo. Derfor vil vi komme med et udspil, som omhandler nye, alternative boformer for seniorer. Læs mere om dette i afsnittet "Et trygt sted at bo for alle københavnere" under "By og Liv".

Fællesskaber for seniorer

Ensomhed kan være en udfordring for seniorer, der oplever, at deres partner eller venner går bort. Vi vil arbejde for at skabe flere muligheder for at Københavns seniorer kan tage del i nye fællesskaber, så man kan leve et godt og aktivt liv, i det omfang man ønsker og kan magte det. Derfor vil vi blandt andet arbejde for at forbedre idrætsmulighederne for seniorer i København, og vi vil understøtte pensionistklubber og foreninger, så de får tilskud til at skabe forskellige tilbud til seniorer.

IT-vejledning i eget hjem

I dagens Danmark er visse IT-kundskaber næsten en forudsætning for at kunne begå sig i dagligheden

og blandt andet logge på borger.dk. Via computeren kan man også holde kontakt med venner og familie, som måske er langt væk. Derfor har flere og flere seniorer i dag stor nytte af deres computer, og det skaber stor utryghed, hvis computeren pludselig ikke virker. Derfor vil vi i Socialdemokratiet arbejde for, at det skal være muligt at få kompetent IT-vejledning i eget hjem for eksempel i form af et IT-korps bestående af unge frivillige.

Kom trygt hjem

Den tidligere udskrivning fra hospitaler øger behovet for rehabiliteringspladser for seniorer. Det skal være en mulighed for alle, der har behov for det - uanset indtægt. Derfor vil vi arbejde for økonomisk støtte til rehabiliteringspladser til seniorer, hvis eneste indtægt er folkepensionen.

Vi vil fortsætte projekt "Kom trygt hjem", som er en intensiveret

indsats de første 14 dage, efter at borgeren er udskrevet til eget hjem fra hospital eller midlertidige rehabiliteringsophold. Den tidlige tværfaglige rehabiliteringsindsats skal ses som forebyggende med det formål at styrke borgerens mulighed for at komme tilbage til et godt hverdagsliv.

Den rette hjælp i hjemmet

Seniorer, som får brug for hjælp i hjemmet, kan opleve det som meget utrygt, hvis der hele tiden kommer nye hjemmeplejere på besøg. Det kan føles som om, at hjemmet pludselig er blevet omdannet til en hovedbanegård, når man har brug for pleje og praktisk hjælp. Sådan skal det ikke være. Derfor vil vi arbejde for, at man får tilknyttet et fast hold af hjemme- og sygeplejere. Det er vigtigt, at man kender det personale, der kommer i ens hjem, så man føler sig tryk.

Vi tror på, at man selv bedst ved, hvad man har brug for, og vi ved, at selvbestemmelse er essentielt for, at vi trives som mennesker. Derfor vil vi udvide klippekortordningen, så flere seniorer kan få en halv times ekstra valgfri hjemmehjælp, som de kan bruge til det, som de har mest brug for. Hele 76 procent af seniorerne i hjemmeplejen kender til klippekortet, og af disse oplever 70 procent, at ordningen giver dem bedre mulighed for at få betydningsfulde oplevelser i deres hverdag.

Tryghed på plejehjemmet

Det er en stor omvæltning at flytte fra eget hjem til plejehjem. Vi vil arbejde for at gøre overgangen så

tryk som mulig. Det betyder blandt andet, at man har mulighed for blive boende i sit eget område, når man flytter på plejehjem. Derfor vil vi arbejde for, at der skal være plejehjem i alle bydele, så ingen behøver at flytte til en ny og ukendt bydel. I denne sammenhæng skal der være sikkerhed for, at seniorer kan få hjælp i forbindelse med flytningen, da ikke alle har pårørende til at hjælpe.

Derfor skal der ansættes socialrådgivere, som skal stå særligt til rådighed for seniorer, som har brug for hjælp til at flytte på plejehjem. Socialrådgiverne skal hjælpe senioren med basale, praktiske ting som boligsikring, forsikring, begravelsesplads osv.

Kvalitet i ældremaden

Det at spise skal være en oplevelse, og maden skal kunne vække appetitten og spiselysten. Maden skal ikke kun smage godt men også være en fryd for øjet. Socialdemokratiet har som et overordnet mål, at maden skal opleves som en kvalitet for den enkelte.

Sygdomshåndtering ved demens

Alle skal have krav på en tidlig demensudredning. To tredjedele af de 85.000 danskere, der lider af en demenssygdom, har aldrig fået stillet en specifik demensdiagnose. Uden demensdiagnose får demente ikke adgang til den målrettede behandling og pleje, de har behov for. Vi vil fortsætte og styrke arbejdet med den tidlige opsporing, og pårørende skal inddrages og støttes i samarbejdet med demente.

DEN GRØNNE LINJE

- Vi vil arbejde for bæredygtighed i byggeri af ældreboliger
- Vi vil skabe plads til, at der kan dyrkes økologiske grøntsager på tage og i gårde
- Vi vil arbejde for grønne haver til ældreboligerne og skabe grønne og blå områder specielt udformet til ældre
- Maden skal så vidt muligt laves på plejehjemmene

DEN RØDE TRÅD

- Vi vil sørge for, at seniorer kan få den hjælp, de har behov for, og at de kan føle sig trygge ved personalet
- Vi vil skabe tryghed i overgangen til plejehjem
- Vi vil give økonomisk støtte til de mest udsatte seniorer
- Vi vil fastholde den økonomiske støtte til ældreklubber

DEN LIGE LINJE

- Vi vil arbejde for, at alle får et værdigt seniorliv med selvbestemmelse
- Vi vil sørge for, at der er et stærkt fundament for, at man som senior kan tage del i nye fællesskaber

KV17 VIL DU VÆRE MED?

Hvad laver vi i kampagnen?

Vi ved, at du har travlt med mange andre ting - og derfor kan du være med på lige præcis den måde, hvor du mener din tid er givet allerbedst ud.

Det kan fx være:

- Events på gadeplan
- Blande dig i debatten på Facebook
- Tage billeder
- Kaffe og te til events og kampagnekontoret
- Hjælpe til debatmøder
- Dele roser og flyers ud
- Idéudvikling
- Skrive debatindlæg
- Den gode stemning på kampagnekontoret

Og 1000 andre ting!

Kommunalvalget den 21. november 2017 afgør det politiske landskab i København de næste 4 år. Det er nu, du kan være med til at bestemme hvilken politik, der bliver ført i København i fremtiden.

Vil du være med til at flytte stemmer?

Mener du også at København skal være mere socialdemokratisk? At vi skal føre en balanceret politik hvor bæredygtighed, vækst og livskvalitet går op i en højere enhed til gavn for de mange - ikke de få?

Kampagner kan flytte stemmer - og bevæge folk ned i stemmeboksen.

Du kan være med til at gøre en forskel og trække København i socialdemokratisk retning ved at engagere dig i de politiske kampagner - lokalt i din bydel eller i overborgmester-kampagnen.

VIL DU VÆRE MED I OVERBORGMESTER-KAMPAGNEN?

København skal have en stærk Overborgmester som kan repræsentere Københavnerne bredt og levere solide løsninger på kernevelfærden samt dig med balancerede hensyn til vækst og bæredygtighed.

Send os en mail til frank-kampagne@sockbh.dk. Skriv meget gerne, hvis du har særlige evner for gadekampagne, kaffebrygning, sociale medier skabe den gode stemning på et kampagnekontor - eller andre gode ting.

VIL DU HJÆLPE DIN LOKALE KANDIDAT?

Kandidater er opstillet lokalt i bydels-kredsene i København. Vil du bruge dine kræfter lokalt, så send en mail til KV17@sockbh.dk med teksten Lokal kampagne og "din bydel" sammen med dit navn og evt. telefonnummer - så hører du fra os. Så nemt er det.

SOCIALDEMOKRATIET I KØBENHAVN